

Патријарх Порфирије: Дивна је вера наша јер у њој проналазимо радост спасења

Беседа Његове Светости Патријарха српског г. Порфирија одржана 31. октобра 2024. године на светој Литургији у цркви Светог апостола и јеванђелисте Луке на Кошутњаку

Дивна је вера наша, вера православна. Велики је Бог наш што нам је даровао Цркву своју као тело своје, што нам је дао лађу и брод у који, иако слаби, немоћни и недовољно добри, можемо да се укрцамо и да пролазимо кроз искушења и буре овог света, кроз Сциле и Харибде, и да, иако понекад окрњени и рањени, будемо у сигурном простору који нас из долине плача води у луку Царства Божјег, у радост Бога нашег, у лепоту близине Божје и љубави Његове. Диван је Бог наш зато што вером, знајући да Он постоји, ми нисмо без наде, нисмо изгубљени, нисмо малодушни, нисмо остављени сами, него знајући да је Бог са нама ми смо већ овде и сада – иако гледајући логиком људском овај свет могли бисмо да будемо потпуно очајни – испуњени снагом, храброшћу и благословима Божјим, јер Бог је са нама. То знамо

вером, а вера је оно што је основ нашег живота и потврда ствари које се не виде. Вером ми много дубље, много шире, много више и узвишеније не само гледамо, него видимо, поимамо и разумемо и свет око нас и оно што ми јесмо. Вером гледамо и у своју душу, али вером се уносимо и на небо и знамо да Бог јесте почетак и крај свега, знамо да је у Њему победа, да је у Њему Царство Његово и да због љубави Његове и ми учествујемо у Његовој победи, у Његовој радости и лепоти, у Његовом Царству.

О свему томе нас уче светитељи Божји и зато је Бог диван у светима својим, јер они не говоре од себе, не говоре своје, не произносе људску мисао, не откривају људску логику, него сведоче оно што је Божје, потврђују нам истинитост Божјих речи, Божјих закона, Божјих правила, Јеванђеља Божјег. Они све то сведоче не само својом речју, него у најдубљем смирењу, са жељом да буду скривени од света, сведоче својим животом и онда се град не може сакрити кад на гори стоји (Мт 5,14). Ма колико били скромни и смирени, због тога што су испуњени благодаћу Божјом, они су снажни и громогласни, видљиви свима и свакоме, видљиви најпре оном ко хоће да их види и ко хоће да их чује.

Светитељи Божји сведоче истину о Христу. Такви су били апостоли Христови, такви су били ученици Његови, такав је међу светима и Свети јеванђелист Лука, који је био веома учен и образован, био је лекар, али је имао и уметничке афинитете, знао је да пише и да слика. Он је насликао прву икону Пресвете Богородице, он је написао и Јеванђеље које носи по њему име – Јеванђеље Лукино, написао је и Дела апостолска у којима се упознајемо највише са животом Пресвете Богородице, са празником Благовести, са чињеницом да се архангел јавио Пресветој Богородици и обавестио је да је Бог Њу изабрао, због чисте и савршене Њене вере и чистог и савршеног Њеног живота, да се настани у Њој, да преко Ње узме људску природу и дође међу нас, да се, поистовећујући се са Њом, поистовети и са нама по свему осим, наравно, по греху. Свети Лука је забележио ту причу, написао Дела апостолска, срочио Јеванђеље које произноси његово искуство и искуство прве (ране) Цркве и њен непосредни контакт и живот са Христом и у Христу после Вазнесења, после Силаска Духа Светог на апостоле и ученике Христове.

Све је то апостол и јеванђелист Лука могао да чини, јер је био Христов човек, јер је сав горео за Христа и живео Христом. Слушајући реч Христову, гледајући лице Христово и имајући искуство живота у Христу аутентично је сведочио оно што Бог има да саопшти и нама. Зато и у данашњем Јеванђељу он бележи причу у којој Господ, обраћајући се ученицима својим, обраћајући

се Цркви вели: Ко вас слуша, мене слуша (Лк 10,16). Полазећи од претпоставке да је вера основа нашег живота, вера као поверење у Бога није испитивање сваке речи Божје, испитивање промисла Његовог, чак ни онда када се у нашем животу дешавају ствари, када наилазимо на догађаје који нам се не допадају, у којима страдамо, у којима смо распети, у којима смо рањени и када све то не можемо да разумемо. То јесте крст. Није једноставно прихватити оно што нам се дешава као израз промисла Божјег и љубави Његове, јер промисао Божји понекад нам шаље горка искуства, најпре због тога да бисмо се пробудили, да бисмо разумели да не можемо сами, да нам је потребна помоћ Божја и да треба да му се молитвом обраћамо. Шаље нам горка искуства понекад да се не бисмо заиста преузнели, погордили и помислили да онда када нам иде од руке или кад испуњавамо споља закон ми заслужујемо да сви виде у нама савршене, да сви кажу како смо бољи од других и да ми мислимо да смо бољи од других и да хоћемо да други то препознају, похвале и да се томе диве. Онда Господ пошаље неко горко искуство да би показао да све што имамо јесте дар од Њега иако нам иде молитва, иако испуњавамо заповести Божје. То је због тога што је Бог са нама и даје нам благодати своје, да имамо снаге да чинимо то што чинимо, али и када дођу горка искуства, ако разумемо да нам је Бог потребан и смиримо се, онда опет долази благодат и диже нас, даје нам снагу да носимо свој крст, хотећи да то буде крст Христов прихватавши свој крст с радошћу, благодарећи Богу, молећи се Њему и препуштајући Њему да Он руководи нашим животима.

Свети јеванђелист Лука је био управо такав и зато он записује да је Господ рекао апостолима: Ко слуша реч вашу, слуша реч моју, знајући да ће се апостоли обраћати онима који чезну за Христом, за истином, правдом и љубављу, с вером и поверењем. Све то, браћо и сестре, важи и за нас, да утемељимо свој живот на вери, на поверењу у Бога из кога ћемо онда имати и поверење међусобно и бити спремни да носимо из љубави бремена једни другима, моћи да испунимо заповест Христову: Љуби ближњег свог као самога себе (Мт 22,39). Разумевајући једни друге, не бележећи промашаје, падове и грехове једни другима, моћи ћемо онда да проширимо своје срце и своју душу и да читав свет заволимо, творевину Божју и све људе, јер ћемо у свему и на сваком месту видети Христа, Његову љубав, Његову благодат и Његову промисао. Важи и за нас да слушамо апостоле, да слушамо Цркву. Свако од нас има своја виђења, своје потребе, свако од нас би можда хтео да живот Цркве иде у овом или оном правцу, али Црква постоји као радионица спасења за нас, ми смо ушли у Цркву да бисмо вером у Христа пронашли смисао живота овде и сада, да бисмо ишли путем спасења, да бисмо

предокусили радост спасења већ овде и сада. Зато нам је потребна вера у Христа, вера и поверење у Њега, вера једних у друге, поверење једних у друге, јер само тада ће Господ бити са нама.

Нека би нам Господ, једини велики Спаситељ наш Исус Христос, молитвама свих светих и Светог апостола и јеванђелисте Луке дао вере да растемо у вери и из вере у веру све до бескрајног савршенства, које ће нас онда одвести у истинско славословље и богопознање Једног у Тројици Бога, Оца и Сина и Светога Духа, сада и увек и у векове векова. Амин!

spc.rs